

Zasady doręczania przesyłek pocztowych

Redakcja:

Departament Rynku Pocztowego 2018

Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE)

Ogólne zasady doręczania przesyłek pocztowych

Przesyłkę pocztową lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym doręcza się adresatowi pod adresem wskazanym na przesyłce, przekazie lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej¹.

Natomiast, jeżeli przesyłka pocztowa nie jest nadana na poste restante, może być wydana ze skutkiem doręczenia²:

- adresatowi:
 - do jego oddawczej skrzynki pocztowej, z wyłączeniem przesyłek rejestrowanych,
 - w placówce pocztowej, jeżeli podczas próby doręczenia przesyłki pocztowej adresat był nieobecny pod adresem wskazanym na przesyłce, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej albo doręczenie za pomocą oddawczej skrzynki pocztowej nie jest możliwe,
 - w miejscu uzgodnionym przez adresata z operatorem pocztowym;
- przedstawicielowi ustawowemu adresata lub pełnomocnikowi adresata upoważnionemu na podstawie pełnomocnictwa udzielonego na zasadach ogólnych lub na podstawie pełnomocnictwa pocztowego:
 - pod adresem wskazanym na przesyłce pocztowej, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej,
 - w placówce pocztowej;
- osobie pełnoletniej zamieszkałej razem z adresatem, jeżeli adresat nie złożył w placówce pocztowej zastrzeżenia w zakresie doręczenia przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego:
 - pod adresem wskazanym na przesyłce pocztowej, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej,
 - w placówce pocztowej, po złożeniu na piśmie oświadczenia o zamieszkiwaniu razem z adresatem;
- osobie uprawnionej do odbioru przesyłek pocztowych w urzędzie organu władzy publicznej, jeżeli adresatem przesyłki jest dany organ władzy publicznej;
- osobie uprawnionej do odbioru przesyłek pocztowych w podmiotach będących osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, jeżeli adresatem przesyłki jest:

¹ art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 z późn. zm.), zwana dalej „Prawem pocztowym”

² art. 37 ust. 2 Prawa pocztowego

- ✓ dana osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,
- ✓ niebędąca członkiem organu zarządzającego albo pracownikiem danej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej osoba fizyczna w niej przebywająca;
- ✓ kierownikowi jednostki organizacyjnej lub osobie fizycznej przez niego upoważnionej, jeżeli adresatem przesyłki pocztowej jest osoba fizyczna przebywająca w jednostce, w której ze względu na charakter tej jednostki lub powszechnie uznawany zwyczaj doręczenie przesyłki adresatowi jest znacznie utrudnione lub niemożliwe.

Prawo do wydania przesyłki pełnomocnikowi adresata może być dokonane w oparciu o **pełnomocnictwo udzielone na zasadach ogólnych** (w tym pełnomocnictwo udzielone w formie aktu notarialnego) lub na podstawie **pełnomocnictwa pocztowego**.

Wskazać również należy, że istotnym elementem różniącym oba pełnomocnictwa jest sposób ich udzielenia. O ile do udzielenia pełnomocnictwa ogólnego wystarczy zachowanie formy pisemnej oraz wręczenie dokumentu pełnomocnikowi, o tyle udzielenie pełnomocnictwa pocztowego, oprócz zachowania formy pisemnej, wymaga udania się do placówki pocztowej i dokonania tej czynności w obecności pracownika operatora pocztowego.

Pełnomocnictwa pocztowego adresat udziela w obecności pracownika operatora pocztowego w placówce pocztowej tego operatora lub, w przypadku gdy adresat nie jest w stanie poruszać się samodzielnie, w miejscu jego pobytu, okazując dokument potwierdzający tożsamość³. Operator pocztowy może określić w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub regulaminie usług powszechnych inne przypadki, w których może być udzielone pełnomocnictwo pocztowe poza placówką pocztową tego operatora⁴.

Reasumując przesyłka pocztowa nadana na ogólnych zasadach może być wydana ze skutkiem doręczenia **adresatowi**, a ponadto jeżeli nie jest nadana na poste restante, zarówno **pełnomocnikowi adresata upoważnionemu na podstawie pełnomocnictwa udzielonego na zasadach ogólnych**, jak również **pełnomocnikowi adresata upoważnionemu na podstawie pełnomocnictwa pocztowego**.

³ art. 38 ust. 3 Prawa pocztowego

⁴ art. 38 ust. 4 Prawa pocztowego

Określone wyżej sposoby doręczenia korespondencji nie naruszają uregulowań zawartych w innych przepisach, bowiem sposób i zasady doręczania przesyłek mogą być uregulowane odmiennie przepisami innych ustaw. W takiej sytuacji pierwszeństwo stosowania, uwzględniając normy kolizyjne, mają **przepisy ustaw szczególnych** regulujących kwestię doręczania przesyłek⁵.

Przepisami szczególnymi są w szczególności regulacje zawarte w ustawach:

- Kodeks postępowania cywilnego;
- Kodeks postępowania karnego;
- Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi;
- Ordynacja podatkowa.

W sytuacji kiedy ustawodawca uzależnia odbiór przesyłki od przedłożenia pełnomocnictwa pocztowego (a nie również udzielonego na zasadach ogólnych), to osobie (pełnomocnikowi) przedkładającej pełnomocnictwo udzielone na zasadach ogólnych nie zostanie wydana przesyłka.

Zasady doręczania przesyłek pocztowych nadanych w postępowaniu cywilnym

W przypadku przesyłek nadanych na zasadach szczególnych w postępowaniu cywilnym, jeżeli stroną jest osoba fizyczna, doręczenia dokonuje się jej osobiście, a gdy nie ma ona zdolności procesowej – jej przedstawicielowi ustawowemu. Ponadto, gdy strona ustanowiła pełnomocnika procesowego lub osobę upoważnioną do odbioru pism sądowych, doręczeń należy dokonywać tym osobom⁶.

Natomiast w przypadku, gdy doręczający nie zastanie adresata w mieszkaniu, wówczas pismo sądowe może doręczyć dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było – administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma. Ponadto, dla adresata, którego doręczający nie zastanie w miejscu pracy, można doręczyć pismo osobie upoważnionej do odbioru pism⁷.

W razie niemożności doręczenia przesyłki adresatowi lub innym osobom uprawnionym do odbioru, wówczas pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego należy złożyć

⁵ art. 37 ust. 3 Prawa pocztowego

⁶ art. 133 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 155), zwana dalej „Kpc”

⁷ art. 138 § 2 Kpc

w placówce pocztowej tego operatora. Obowiązkiem doręczyciela, który podjął nieudaną próbę doręczenia przesyłki sądowej jest umieszczenie zawiadomienia w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem gdzie i kiedy pismo pozostawiono oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć⁸.

W odróżnieniu od dopuszczonych prawem różnych sposobów doręczenia przesyłki sądowej (doręczenie do rąk adresata, dorosłego domownika, administracji domu, dozorczy domu lub sołtysa), określenie podmiotu, któremu może być wydana awizowana przesyłka zostało jednoznacznie wskazane przez ustawodawcę. Należy zwrócić uwagę, że do wydania przesyłki ustawodawca wymaga umocowania na zasadach określonych w Prawie pocztowym. Pismo (przesyłka sądowa) złożone w placówce pocztowej może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych⁹.

Przepis wprost określa, iż przesyłka pocztowa nadana w postępowaniu cywilnym zostanie wydana jedynie **adresatowi** bądź **osobie (pełnomocnikowi adresata) posiadającemu pełnomocnictwo pocztowe** udzielone w sposób określony w art. 38 Prawa pocztowego.

Zasady doręczania przesyłek pocztowych nadanych w postępowaniu karnym

Generalną zasadą doręczania przesyłek pocztowych nadanych w postępowaniu karnym jest doręczanie pism adresatowi osobiście. Ponadto, doręczenie przesyłki winno być dokonywane w mieszkaniu adresata. Natomiast w razie chwilowej nieobecności adresata w jego mieszkaniu, pismo doręcza się dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było – administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli podejmą się oddać pismo adresatowi¹⁰.

Jeżeli pismo nie może zostać doręczone zgodnie z regułami określonymi powyżej, wówczas pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego pozostawia się w najbliższej placówce pocztowej tego operatora. O pozostawieniu pisma w placówce pocztowej doręczający zawiadamia adresata poprzez umieszczenie zawiadomienia w skrzynce do doręczania korespondencji bądź na drzwiach mieszkania adresata lub w innym widocznym miejscu ze wskazaniem, gdzie i kiedy pismo pozostawiono oraz, że należy je odebrać w ciągu

⁸ art. 139 § 1 Kpc,

⁹ art. 139 § 1¹ Kpc

¹⁰ art. 132 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 z późn. zm.), zwana dalej „Kpk”

7 dni. Po bezskutecznym upływie tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć jeden raz. Ponadto pismo można również pozostawić osobie upoważnionej do odbioru korespondencji w miejscu stałego zatrudnienia adresata.¹¹

Natomiast przesyłkę złożoną w placówce pocztowej wydaje się za pokwitowaniem odbioru **adresatowi** albo jego **przedstawicielowi ustawowemu**, albo **osobie upoważnionej przez adresata będącego adwokatem lub radcą prawnym na podstawie pełnomocnictwa pocztowego**, po umieszczeniu na stronie adresowej adnotacji "wydano dnia" i odcisku datownika¹².

Zasady doręczania przesyłek pocztowych nadanych w postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Do doręczania pism w postępowaniu sądowym przez operatora pocztowego, stosuje się tryb doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym¹³. Jednocześnie jeżeli stroną jest osoba fizyczna, doręczenia dokonuje się jej osobiście, a gdy nie ma ona zdolności procesowej – jej przedstawicielowi ustawowemu. Natomiast jeżeli ustanowiono pełnomocnika lub osobę upoważnioną do odbioru pism w postępowaniu sądowym, doręczenia należy dokonać tym osobom¹⁴.

Ponadto, w razie niemożności doręczenia pisma, pismo składa się na okres czternastu dni w placówce pocztowej albo w urzędzie gminy, dokonując jednocześnie zawiadomienia o możliwości odbioru pisma. Zawiadomienie o złożeniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w placówce pocztowej albo w urzędzie gminy w terminie siedmiu dni od dnia pozostawienia zawiadomienia, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej, a gdy to nie jest możliwe, na drzwiach mieszkania adresata lub w miejscu wskazanym jako adres do doręczeń, na drzwiach biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe. W przypadku niepodjęcia pisma w terminie, o którym mowa powyżej, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru pisma w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od dnia pierwszego zawiadomienia o złożeniu pisma w placówce pocztowej albo w urzędzie gminy¹⁵.

¹¹ art. 133 Kpk

¹² § 7 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism organów procesowych w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 92)

¹³ art. 65 § 2 Ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1369 z późn. zm.), zwanej dalej „Ppsa”

¹⁴ art. 67 Ppsa

¹⁵ art. 73 Ppsa

Zasady doręczania przesyłek pocztowych nadanych w postępowaniu podatkowym

Organ podatkowy doręcza pisma za pokwitowaniem, za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu Prawa pocztowego, pracowników urzędu obsługującego ten organ, funkcjonariuszy celnych lub upoważnionych pracowników innego organu podatkowego, lub przez organy lub osoby uprawnione na podstawie odrębnych przepisów, lub za urzędowym poświadczeniem odbioru, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej¹⁶.

Pisma doręcza się osobom fizycznym pod adresem miejsca ich zamieszkania albo pod adresem do doręczeń w kraju¹⁷. Ponadto w przypadku nieobecności adresata w miejscu zamieszkania albo pod adresem do doręczeń w kraju pisma doręcza się za pokwitowaniem pełnoletniemu domownikowi, a gdyby go nie było lub odmówił przyjęcia pisma - sąsiadowi, zarządcy domu lub dozorczy - gdy osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. Zawiadomienie o doręczeniu pisma sąsiadowi, zarządcy domu lub dozorczy umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub na drzwiach mieszkania adresata, lub w widocznym miejscu przy wejściu na posesję, na której zamieszkuje adresat lub której adres wskazano jako adres do doręczeń¹⁸.

Natomiast w razie niemożności doręczenia pisma operator pocztowy przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej, a w przypadku doręczania pisma przez pracownika organu podatkowego lub przez inną upoważnioną osobę pismo składa się na okres 14 dni w urzędzie gminy (miasta). Zawiadomienie o pozostawianiu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w placówce pocztowej albo w urzędzie gminy w terminie 7 dni od dnia pozostawienia zawiadomienia, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, lub miejsca wskazanego jako adres do doręczeń w kraju, na drzwiach jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata. Natomiast w przypadku niepodjęcia pisma w terminie, o którym mowa wyżej, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru pisma w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia pierwszego zawiadomienia o złożeniu pisma w placówce pocztowej albo w urzędzie gminy.

W przypadku niepodjęcia pisma, doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu 14 dni, o którym mowa powyżej, a pismo pozostawia się w aktach sprawy¹⁹.

¹⁶ art. 144 § 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 201 z późn. zm.), zwanej dalej „Ordynacją podatkową”

¹⁷ art. 148 § 1 Ordynacji podatkowej

¹⁸ art. 149 Ordynacji podatkowej

¹⁹ art. 150 Ordynacji podatkowej